

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

گزارش کارشناسی

در خصوص:

– لایحه توقف اجرای احکام خلع ید و قلع و قمع و ورزشگاه‌ها و سایر تأسیسات و اماکن ورزشی تابع وزارت ورزش و جوانان

– طرح استفساریه جزء (۱) بند (ب) تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی

– لایحه مجازات اسلامی

– لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع بین‌المللی انرژی

کد گزارش: ۹۲۰۲۰۰۴

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۲/۱۰

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

شناسنامه گزارش

موضوع:

گزارش کارشناسی در خصوص

– لایحه توقف اجرای احکام خلع ید و قلع و قمع ورزشگاه‌ها و سایر

تأسیسات و اماکن ورزشی تابع وزارت ورزش و جوانان

– طرح استفساریه جزء (۱) بند (ب) تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون

تأمین اجتماعی

– لایحه مجازات اسلامی

– لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در

مجمع بین المللی انرژی

تهیه کننده: مرکز تحقیقات شورای نگهبان

شماره گزارش: ۹۲۰۲۰۰۴

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۲/۰۲/۱۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لایحه توقف اجرای احکام خلع ید و قلع و قمع ورزشگاهها و سایر تأسیسات و اماکن ورزشی تابع وزارت ورزش و جوانان

مقدمه

«لایحه توقف اجرای احکام خلع ید و قلع و قمع ورزشگاهها و سایر تأسیسات و اماکن ورزشی تابع وزارت ورزش و جوانان» مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰ هیأت وزیران، در کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی، به عنوان کمیسیون اصلی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۲/۲/۱ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسید. مصوبه مذکور جهت انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد.

نظر مشورتی

۱- باتوجه به بند (۲) اصل (۱۵۸) قانون اساسی و نظر تفسیری شماره ۷۹/۲۱/۱۰۶۵ مورخ ۱۳۷۹/۷/۳۰ شورای نگهبان، تهیه لوایح قضایی تنها در صلاحیت رییس قوه قضائیه می باشد و دولت نمی تواند مستقلاً لایحه قضایی تنظیم کند و آن را به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب نهایی ارسال نماید. بنابراین مصوبه حاضر که لایحه آن توسط قوه قضائیه تهیه نشده است، مغایر با اصل (۱۵۸) و نظر تفسیری شورای نگهبان می باشد.

۲- عبارت «تابع وزارت ورزش و جوانان» در صدر ماده واحده واجد ابهام است.

۳- مستند به اصول متعدد قانون اساسی، مانند: اصل (۴۰): «هیچ کس نمی‌تواند اعمال حق خویش را وسیله اضرار به غیر... قرار دهد»؛ بند (۵) اصل (۴۳): «منع اضرار به غیر و...»؛ اصل (۴۷): «مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد محترم است»، و جمع آن با: بند (۱۴) اصل (۳): «ایجاد امنیت قضائی عادلانه برای همه»؛ صدر اصل (۱۵۶): «قوه قضائیه قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت»؛ بند (۱) اصل (۱۵۶): «رسیدگی و صدور حکم در مورد تظلمات، تعدیات، شکایات، حل و فصل دعاوی و رفع خصومات و اخذ تصمیم...» و بند (۲) اصل (۱۵۶): «احیای حقوق عامه و گسترش عدل و آزادی‌های مشروع»، توقف اجرای احکام قطعی دادگاه‌های دادگستری و به ویژه عطف بما سبق کردن آن درخصوص مواردی که از طریق تصرف عدوانی صورت گرفته است نقض حقوق مکتسبه مردم و تضييع حقوق آنان بوده و مغاير اصول قانون اساسی مذکور در فوق است.

۴- مصوبه از این جهت که شامل «اراضی و املاک موقوفه» نیز می‌شود یا خیر واجد ابهام است.

طرح استفساریه جزء (۱) بند (ب) تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی

مقدمه

«طرح استفساریه جزء (۱) بند (ب) تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی» که در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ اعلام وصول گردید، در کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی به عنوان کمیسیون اصلی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۲/۲/۳ به تصویب رسید. مصوبه مذکور جهت انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد.

نظر مشورتی

۱- عبارت «حداقل ۷۳۰۰ روز اشتغال» با توجه به مفاد سوال ابهام داشته و مشخص نیست که تنها ناظر به حالت توالی است و یا شامل حالت تناوب نیز می‌شود. چنانچه عبارت مزبور مشتمل بر حالت تناوب نیز باشد، این امر موجب توسعه دامنه شمول این حالت و در نتیجه توسعه دامنه قانون می‌گردد که این امر مغایر با اصل (۷۳) قانون اساسی و نظریه تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰ شورای نگهبان^۱ می‌باشد. همچنین عدم پیش‌بینی بار مالی ناشی از افزایش مشمولان این قانون، مغایر با اصل (۷۵) قانون اساسی است.

---

۱. «مقصود از تفسیر بیان مراد مقنن است بنابراین تضییق و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست، تفسیر تلقی نمی‌شود.»

۲- عبارت «توالی اشتغال به قوت خود باقی است» با توجه به مفاد سوال ابهام دارد. توضیح اینکه در سؤال، هم حالت توالی و هم حالت تناوب اشتغال مورد استفسار قرار گرفته است، لیکن پاسخ در ظاهر تنها ناظر به حالت توالی بوده و درخصوص حالت تناوب سکوت نموده است. به نظر می‌رسد این قسمت از پاسخ ناظر به بخش دوم سؤال مذکور در طرح بوده که در مصوبه نهایی مجلس حذف گردیده است، لذا مفاد پاسخ واجد ابهام می‌باشد.

لایحه مجازات اسلامی

مقدمه

«لایحه مجازات اسلامی» که در اجرای اصل (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به تصویب کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی رسیده بود، در موارد مکرر، با ایرادات شورای نگهبان روبرو شد. کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۲/۱، به اصلاح ایراد شورای نگهبان به شماره ۹۲/۳۰/۴۹۹۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۴ پرداخته و یک ماده دیگر از این مصوبه را نیز اصلاح کرد. نهایتاً مصوبه اصلاحی را جهت انطباق بر موازین اسلام و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال داشت.

نظر مشورتی

ماده ۱۲۱ اصلاحی:

به موجب متن اصلاحی، عبارت «چنانچه اقدامات انجام گرفته جرم باشد به مجازات همان جرم محکوم می‌شود و در غیر این صورت» از ماده حذف شده است. در این خصوص، حکم ماده در موردی که فعل ارتكابی متهم در مقام شروع به جرم، دارای عنوان مجرمانه مستقل نیز باشد واجد این ابهام است که آیا عمل او صرفاً شروع به جرم محسوب شده و به عنوان ارتكاب آن جرم مجازات می‌شود و یا متهم مرتکب دو جرم (شروع به جرم و جرم خاص) شده است و باید دو مجازات تحمل کند.

لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع بین المللی انرژی

مقدمه

«لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع بین المللی انرژی» که در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۷ هیأت وزیران به تصویب رسیده بود، پس از ارسال به مجلس شورای اسلامی در کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی به عنوان کمیسیون اصلی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۲/۲/۳ به تصویب رسید. مصوبه مذکور جهت انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد.

نظر مشورتی

- در بند (۲) بخش هفدهم، از آنجا که میزانی از کسری در پرداخت کمک مالی سالانه، به منزله انصراف از عضویت قلمداد شده و طبق ذیل آن مقرر، عضویت مجدد با رعایت بند (۲) بخش سوم خواهد بود، به نظر می‌رسد مفاد این بند نیز می‌بایست مقید به رعایت اصل (۷۷) قانون اساسی گردد؛ بدین معنا که لدی‌الاقضاء، عضویت مجدد در این پیمان با رعایت اصل مذکور امکان پذیر باشد. بنابراین، مقرره یاد شده در وضعیت فعلی، مغایر اصل (۷۷) قانون اساسی است.

تذکرات:

- ۱- در بخش چهارم منشور دو بند (۱) وجود دارد.
- ۲- در «شق (پ) بند (۲) بخش ششم» به نظر می‌رسد باید عبارت «نفر» بعد از

عبارت «بیست و سه» اضافه گردد، در غیر این صورت معنای جمله با ابهام روبرو خواهد بود.

۳- در بند «الف» پیوست، عدد با حروف مطابقت ندارد و عدد «(۰/۵)» باید به عدد «(۰/۵)» تغییر یابد.

اغلاط املائی و نگارشی:

- «شاف» در بند (ب) بخش دوم (به جای: شفاف)
- «جهانی» در بند (ت) بخش دوم (به جای: جهانی)
- «ین» در شق (الف) بند (۳) بخش هفتم (به جای: بین)
- «حاصل» در شق (ب) بند (۱۲) بخش هفتم (به جای: حصول)
- «منظور» در بند (۲) بخش شانزدهم (به جای: منشور)
- کلمه «اتقاء» در «بند پ بخش دوم» باید تبدیل به کلمه «ارتقاء» شود.
- کلمه «نصب» باید تبدیل به کلمه «نصیب» شود.
- درج ویرگول پس از کلمات «جمع‌آوری» و «شفافیت» در «بند چ بخش دوم».
- درج ویرگول پس از کلمه «کمتر توسعه یافته» در «قسمت ۳ بخش سوم».
- تبدیل شماره «۱» پس از «بند ث قسمت ۱ بخش چهارم» به شماره «۲».
- در «قسمت ۲ بخش چهارم»؛ درج نقطه پس از فعل «محسوب می‌شوند» و حذف نقطه پس از فعل «اتخاذ خواهند شد» در خط سوم.
- در «شماره ۱۰ بند ب قسمت ۱ بخش ششم»؛ درج نقطه پس از عبارت «اجلاس‌های وزارتی فوق العاده» و درج ویرگول پس از فعل «خواهد داشت».

- درج ویرگول پس از کلمه «اوپک» در «بند ب قسمت ۲ بخش ششم».
- درج ویرگول پس از عبارت «هشت عضو» در «بند پ قسمت ۲ بخش ششم».
- درج ویرگول پس از عبارت «اعضای دائم» در «بند ج قسمت ۲ بخش ششم».
- در «بند ح قسمت ۲ بخش ششم»؛ درج حرف «و» بین دو عبارت «کشورهای توسعه یافته» و «در حال توسعه» و درج نقطه پس از فعل «گرفته شود».
- حذف حرف «و» پس از عبارت «هیأت اجرایی» در «بند خ قسمت ۱۲ بخش هفتم».
- در «قسمت ۴ بخش نهم»؛ حذف نقطه پس از عبارت «نائب رئیس» و درج نقطه پس از فعل «انتخاب می شوند».
- کلمه «اجاع» در «قسمت ۴ بخش دهم» باید تبدیل به کلمه «اجماع» شود.
- در «قسمت ۲ بخش چهاردهم»؛ درج ویرگول پس از کلمه «مقر» در پایان خط اول و درج حرف «و» پس از کلمه «مزایا» و حرف «ی» پس از کلمه «مصونیت» در خط آخر.
- درج ویرگول به جای نقطه پس از فعل «نمایند» در «قسمت ۵ بخش پانزدهم».

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده، که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
رایا و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه جلوگیری نمایند.

(سخن امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵ تلفنکس: ۸۸۳۲۵۰۴۵

info@shora-rc.ir

www.shora-rc.ir